

PROTOKOLL
2010-03-10
Stockholm

Mål nr 8165-08
Avdelning I

NÄRVARANDE REGERINGSRÅD

Gustaf Sandström, Nils Dexe, Anna-Karin Lundin, Henrik Jermsten och
Kristina Ståhl

FÖREDRAGANDE och PROTOKOLLFÖRARE

Regeringsrättssekreteraren David Wahren

SÖKANDE

AA

SAKEN

Resning

Målet föredras.

Regeringsrätten fattar beslut.

Regeringsråden Anna-Karin Lundin och Kristina Ståhl är av skiljaktig mening och anför följande.

Frågan i målet är om det förhållandet att kammarrätten har vägrat uppskovsavdrag genom tillämpning av en bestämmelse i skattelagstiftningen som sedermera har befunnits strida mot EG-fördraget utgör grund för resning.

Som majoriteten har anført innebär den EU-rättsliga likvärdighetsprincipen att möjligheten till resning inte får vara mindre om målet rymmer EU-rättsliga inslag än om så inte är fallet. Den situation som är aktuell i målet kan vid tillämpningen av likvärdighetsprincipen anses likartad med att en domstol till den enskildes nackdel har grundat sitt beslut på en bestämmelse i skattelagstiftningen som sedermera har

Dok.Id 90757

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

visat sig vara grundlagsstridig (jfr C-118/08 Transportes Urbanos där anspråk grundade på åsidosättande av unionsrätt respektive nationell grundlag ansågs likartade). Frågan är om resning skulle beviljas i en sådan situation.

I praxis finns några exempel på fall där resning har beviljats när ett beslut har fattats med stöd av föreskrifter som varit oförenliga med konstitutionellt högre normer. I RÅ 1990 not. 42 och RÅ 2000 not. 181 var det fråga om föreskrifter utfärdade av Riksskatteverket respektive Naturvårdsverket som ansågs gå utöver sådana verkställighetsföreskrifter som verken hade rätt att meddela. I RÅ 1990 ref. 109 beviljades resning när en kommunal byggnadslovstaxa ansågs oförenlig med 1959 års byggnadsstadga och den kommunala likställighetsprincipen.

Däremot förefaller det i praxis saknas fall där frågan om resning har aktualiserats på den grunden att ett beslut har fattats med stöd av en lagbestämmelse som har befunnits vara grundlagsstridig. Av 11 kap. 14 § RF följer att en förutsättning för att en lagbestämmelse som står i strid med grundlag inte ska tillämpas är att felet är uppenbart. Den förutsättningen gäller givetvis även i ett resningsmål (RÅ 2000 ref. 19). Utöver den begränsning som följer av denna föreskrift kan vi dock inte finna några skäl som skulle kunna motivera att möjligheterna till resning skulle vara mindre vid konflikter mellan lag och grundlag än i de ovan nämnda situationerna. Vår slutsats är därför att det förhållandet att ett beslut som är till den enskildes nackdel har fattats genom tillämpning av en lagbestämmelse som är uppenbart grundlagsstridig utgör skäl för resning.

Nästa fråga blir då hur likvärdighetsprincipen närmare bestämt ska tillämpas vid bedömningen av rätt till resning när en lagbestämmelse i stället strider mot EG-fördraget. Särskilt måste avgöras vilken betydelse det s.k. uppenbarhetsrekvisitet i 11 kap. 14 § RF har. Klart är att EU-rättens företrädare generellt sett inte begränsas till de fall då konflikten mellan inhemsk rätt och EU-rätt är uppenbar. Eventuellt skulle dock kunna argumenteras för att en sådan begränsning aktualiseras i resningsmål genom en tillämpning av likvärdighetsprincipen. Resonemanget skulle då gå ut på att eftersom en förutsättning för att bevilja resning på grund av konflikter mellan lag och grundlag är att konflikten är uppenbar så ska detsamma gälla vid resning på grund av konflikter mellan lag och EG-fördraget.

Enligt vår mening finns dock starka skäl som talar emot en sådan slutsats. När det gäller konflikter mellan lag och grundlag har uppenbarhetsrekvisitet setts som en naturlig följd av att det endast är riksdagen som kan stifta grundlag. Riksdagen har därför ansetts vara den instans som är bäst ägnad att pröva om en viss föreskrift är grundlagsenlig (KU 1978/79:39 s. 13). Innebörden av uppenbarhetsrekvisitet är

vidare oklar (se bl.a. de skiljaktiga meningarna i RÅ 80 2:69 och NJA 1981 s. 1 samt de resonemang som förs i SOU 2007:85 s. 33 ff. och 43 ff. samt SOU 2008:125 s. 364 ff.) och det kommer troligen snart att avskaffas (prop. 2009/10:80 s. 145 ff.). Mot den bakgrunden framstår det som omotiverat att göra rätten till resning i ett EU-relaterat fall beroende av att konflikten med EU-rätten är uppenbar.

Likvärdighetsprincipen bör i stället förstås på följande sätt. Enligt FPL föreligger grund för resning när en bestämmelse har tillämpats trots att den enligt gällande regler (i förekommande fall inklusive krav på uppenbarhet) borde ha satts åt sidan eftersom den strider mot en konstitutionellt högre norm. På motsvarande sätt föreligger då grund för resning när en bestämmelse har tillämpats trots att den enligt principen om EU-rättens företräde borde ha satts åt sidan eftersom den strider mot denna rätt.

Stöd för att resning ska beviljas när ett beslut har fattats med stöd av fördragsstridiga lagbestämmelser finns vidare i Regeringsrättens praxis. I RÅ 2007 not. 206 och 207 beviljades resning i mål rörande utlämnande av alkoholvaror. EU-domstolen hade i två domar funnit att de svenska bestämmelserna stred mot EG-fördraget. Resningsmålen avgjordes samtidigt med ett liknande mål som prövades i vanlig ordning (RÅ 2007 not. 205). I resningsmålen hänvisade Regeringsrätten till detta mål och till EU-domstolens domar och uttalade sedan att "[m]ed hänsyn till omständigheterna bör resning beviljas och samma bedömning i sak göras i detta fall".

Resningsmålen avgjordes således samtidigt med ett likartat mål som prövades i vanlig ordning. Denna omständighet bör dock enligt vår mening sakna relevans vid bedömningen av om resningsskäl föreligger. Bestämmelserna om s.k. följd-pt i 36 § andra stycket FPL saknar motsvarighet i bestämmelserna om resning. Det skulle därmed knappast kunna komma i fråga att först bevilja resning i ett mål och därefter avslå en senare inkommen ansökan om resning i ett annat mål rörande samma fråga med den enda motiveringen att det tidigare målet hade karaktären av en "följd-resning". Ett sådant beslut skulle enligt vår mening strida mot kraven på en enhetlig och likformig rättstillämpning. Även om det är svårt att av Regeringsrättens kortfattade motivering utläsa vad som var styrande för utgången i målen anser vi därför att målens prejudikatvärde inte kan anses begränsat till de fall då ett resningsmål prövas samtidigt med ett ordinarie mål om samma fråga.

Vi menar vidare att det av majoriteten behandlade rättsfallet NJA 2006 N 23 inte har någon större relevans vid bedömningen av resningsfrågan i detta mål. I rättsfallet ansåg Högsta domstolen att den rättstillämpning som låg till grund för hovrättens dom inte kunde anses uppenbart strida mot lag enligt 58 kap. 2 § 5 RB eftersom

rättsläget vid tidpunkten för hovrättens avgörande var oklart. Regeringsrätten har dock inte, vid tillämpningen av resningsbestämmelserna i FPL och tidigare RF i de fall av normkonflikter som nämnts ovan, gjort någon motsvarande prövning av rimligheten i beslutsinstansens bedömning mot bakgrund av hur rättsläget uppfattades vid beslutstillfället. Vår slutsats är därför att resningsbestämmelserna på förvaltningsprocessens område i detta avseende har tillämpats mer generöst än motsvarande bestämmelser i RB.

Sammanfattningsvis finner vi att AAs ansökan om resning ska bifallas. Det ankommer på Skatteverket att, med bortseende från villkoret att ersättningsbostaden ska vara belägen i Sverige, bedöma om övriga förutsättningar för uppskovsavdrag är uppfyllda.

David Wahren

Uppvisat och lämnat för expediering 2010-05-